

Съставен № 16/2025г.
Определен съюз-готвар-
съюз Сашо Петков
11.11.2025г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 614 КВ
Дата 07.11.2025г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ

ОТ

НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ОТ 51-ВОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

за установяване на противоконституционност

на измененията на чл. 19 в, т.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 от Закона за специалните разузнавателни средства, приети от Народното събрание на приети от 51-вото Народно събрание на 10 октомври 2025 г., повторно приет на 30 октомври 2025г., обнародвани в бр.№ 94 от 4 ноември 2025г. на Държавен вестник

Същите противоречат на:

- член 8 от Конституцията на Република България, постановяващ принципа на разделение на властите;
- член 92, ал. 1 от Конституцията на Република България, който постановява принципа, че Президентът е държавен глава, олицетворяващ единството на нацията;
- член 98, ал. 7 от Конституцията на Република България, който постановява принципа назначаване и освобождава от длъжност и други държавни служители, определени със закон от Президента;
- член 100 от Конституцията на Република България, който постановява принципа на ръководна роля на Президента по отношение на въпроси, касаещи националната сигурност.

Основание: Чл. 149, ал.1, т.2, вр. с чл.150, ал.1, пр.1-во от Конституцията на Република България

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На 10 октомври 2025 г. и повторно на 30 октомври 2025 г. от 51-вото Народно събрание бяха приети изменения в ЗАКОНА ЗА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА (обн., ДВ, бр. 95 от 1997 г.; изм., бр. 70 от 1999 г., бр. 49 от 2000 г., бр. 17 от 2003 г., бр. 86 от 2005 г., бр. 45 и 82 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 43 и 109 от 2008 г., бр. 88, 93 и 103 от 2009 г., бр. 32 и 88 от 2010 г., бр. 1 и 13 от 2011 г., бр. 44 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 111 от 2013 г., бр. 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 42, 56, 74 и 79 от 2015 г., бр. 39, 81 и 103 от 2016 г., бр. 63, 84 и 103 от 2017 г., бр. 7 и 56 от 2018 г., бр. 17 и 37 от 2019 г., бр. 69 от 2020 г., бр. 32 и 62 от 2022 г., бр. 6 и 84 от 2023 г. и бр. 61 от 2025 г.)

с които се реши:

„Параграф единствен. В чл. 19в се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „назначава с указ на президента на републиката“ се заменят с „избира с решение на Народното събрание“.
2. В ал. 2 думата „преназначен“ се заменя с „преизбран“.
3. В ал. 3 думата „двама“ се заменя с „трима“.
4. В ал. 4 в текста преди т. 1 думата „назначавани“ се заменя с „избирани, съответно назначавани“.
5. В ал. 6 думите „указ на президента на републиката“ се заменят с „решение на Народното събрание“.
6. В ал. 7 думите „президента на републиката с указ да назначи“ се заменят с „Народното събрание с решение да избере“.
7. В ал. 10 думата „назначаващия“ се заменя с „избиращия, съответно назначаващия“.

С УКАЗ №192 от 22-ри октомври 2025 г. на основание чл. 101 ал. 1 КРБ Президентът върна за ново обсъждане в Народно събрание Закона за изменение на Закона за специалните разузнавателни средства, приет на 10 октомври 2025 г.

На 30.10.2025 г. Народното събрание отхвърли наложеното вето на държавния глава.

Законопроектът за изменение на Закона за специалните разузнавателни средства със сигнатура 51-554-01-161 е внесен от вносителите народните представители от ПГ на ИТН, БСП и ГЕРБ АЛЕКСАНДЪР ВИКТОРОВ РАШЕВ; СТАНИСЛАВ СВЕТОЗАРОВ БАЛАБАНОВ; ДРАГОМИР ВЕЛКОВ СТОЙНЕВ; МАЯ ЙОРДАНОВА ДИМИТРОВА; ИЛИЯН СЛАВЕЙКОВ ЙОНЧЕВ; МАНОИЛ МИНЧЕВ МАНЕВ; ХРИСТО БОГОМИЛОВ ТЕРЗИЙСКИ.

На основание чл.71, ал.1 Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (ПОДНС) Председателят на Народното събрание Наталия Киселова в противоречие с процедурните правила погрешно разпредели цитирания законопроект на Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред като водеща комисия, чийто председател е народният представител от ПГ на ГЕРБ Маноил Минчев Манев, а не на ресорната Комисията за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения, председателствана за периода 01 септември - 31 декември 2025 г. на ротационен принцип съгласно чл. 21, ал. 6 от ПОДНС от народният представител от ПГ Възраждане Златан Златанов.

На основание чл.71 ал. 2 от ПОДНС е постъпило възражение от Председателя на Комисията за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения Златан Златанов до Председателя на Народното събрание Наталия Киселова с искане Законопроектът да се разпредели да председателстваната от него комисия като водеща, но това искане бе оставено без уважение.

Така без събрани становища по внесения Законопроект, без обществен дебат същият Законопроект е разгледан на заседание на Комисията по вътрешен ред и сигурност още на 25-ти септември 2025 г. , разгледан и приет на пленарно заседание в Народно събрание на 2-ри октомври 2025г. без да е събрана съответната информация за различните гледни точки в обществото, за да се проведе един пълноценен дебат. След предложението между първо и второ четене, Законопроектът е приет на второ четене от Народното събрание на 10.10.2025 г.

Мотивите на Законопроекта за изменение на Закона за специалните разузнавателни средства със сигнатура 51-554-01-161 са почти изцяло идентични с тези на Законопроект за изменение на Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" със сигнатура 51-554-01-160 и на 17.09.2025 г. Законопроект за изменение на Закона за Държавна агенция "Разузнаване" със сигнатура 51-554-01-159 въз основа, на които

парламентът прие изменения в Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" и Закона за Държавна агенция "Разузнаване". Представянето на шаблони мотиви е равносилно на липсата на такива и не отразява истинските причини за законодателна промяна, уреждаща материя, която касае строго специфични обществени отношения и по същество представлява опорочаване на цялата законодателна процедура и нормите на чл.28 ал.1 от Закона за нормативните актове и чл. 76 ал. 1 ПОДНС.

До измененията, приети на 30.10.2025 г. чл. 19в. (Нов - ДВ, бр. 70 от 2013 г., в сила от 09.08.2013 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 84 от 2017 г.) от Закона за специалните разузнавателни средства разпореждаше председател, ръководещ Държавната агенция „Технически операции“ (ДАТО) наричана по-нататък "агенцията" да се назначава за срок от 5 години при условията на споделена компетентност между държавния глава и правителството, отчитайки факта, че агенцията е специализиран орган към Министерския съвет за осигуряване и прилагане на специалните разузнавателни средства.

Агенцията е съществен елемент от системата за националната сигурност на Република България. Съгласно Стратегията за национална сигурност на Република България (актуализирана с Решение на Народното събрание на 14.03.2018 г., обн. в ДВ бр.26/23.03.2018 г.) утвърждаването на върховенството на закона, принципите на доброто управление и противодействие на корупцията са основни приоритети на политиката за национална сигурност.

Вменените със закон на агенцията, която е специализиран орган към Министерския съвет за осигуряване и прилагане на специалните разузнавателни средства, са осигуряване, разработване и прилагане на специални разузнавателни средства; наблюдение, проникване, фотографиране, видеозаписване, звукозаписване, филмиране, белязване на предмети и изготвяне на психологичен анализ във връзка със събирането на данни за защита на правата и свободите на гражданите, националната сигурност и обществения ред; проследяване на лица и обекти; контрол на предаването на данни и получаването на информация чрез кабелни средства за комуникация; извършване на оперативно-техническа проверка на пощенска и друга кореспонденция за защита на правата и свободите на гражданите, националната сигурност и обществения ред и за контрол на други лица, които извършват такава проверка; изготвяне на веществени доказателствени средства при поискване по ред, определен със закон, и

предоставянето им на органа, направил искането; използване на специфични методи и специални разузнавателни средства за охрана на живота, здравето и имуществото на граждани; осигуряване на достъп до технически средства и съоръжения на държавни органи, организации, юридически лица и граждани; издаване на задължителни разпореждания за оказване на съдействие от държавни органи, организации, юридически лица и граждани; получаване на информация от другите държавни органи, организации, юридически лица и граждани; изграждане и използване на информационен фонд; привличане на граждани за доброволно сътрудничество; участие в съвместни мероприятия с компетентните държавни органи за предотвратяване, пресичане и разкриване на престъпления; участие в обучението на служители на разузнавателни и контраразузнавателни служби. Агенцията изпълнява дейността си самостоятелно и във взаимодействие с други държавни органи.

Фигурата на Председателя на Агенцията е от изключително обществено и общодържавно значение. Той организира, ръководи и контролира дейността на Агенцията, представлява Агенцията, утвърждава длъжностното разписание на длъжностите в администрацията на Агенцията и длъжностните характеристики на служителите в нея, създава и закрива структурни звена в рамките на утвърдения бюджет и числен състав, предлага проекта на годишен бюджет, изпълнява бюджета; ръководи управлението на човешките ресурси, отговаря за управлението на предоставените на Агенцията вещи, утвърждава Етичен кодекс за поведение на служителите в Агенцията, осъществява сътрудничество със сродни служби на други държави и с международни организации, изпълнява и други правомощия, определени в Закон като при изпълнение на правомощията си председателят издава заповеди и други актове, предвидени в Закон. Председателят на Държавна агенция "Технически операции" е и администратор на лични данни и първостепенен разпоредител с бюджетни средства към Министерския съвет

От същия характер е и важността на неговите до момента двама (а съгласно оспорваните от нас разпоредби вече трима) заместници, които помагат на Председателя на ДАТО при изпълнение на неговите функции като техните правомощия са определени с писмена заповед на председателя на Агенцията.

С оспорваното от нас решение на Народното събрание на Република България е нарушен принципа на разделение на властите, заложен в чл.8 от Конституцията на Република България. Налице е пряка

намеса от страна на законодателната власт в правомощията на Президента. Въпросното изменение на Закона за специалните разузнавателни средства е прието от Народното събрание заедно с още два изменения на законодателна материя, уреждаща националната сигурност, а именно Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ и Закона за Държавна агенция „Разузнаване“ и при висящо положение на И.Ф. Председател на участие в съвместни мероприятия с Държавна агенция“ Национална сигурност“ Деньо Денев след изричен отказ на ПРЕЗИДЕНТА да назначи същия, чиято кандидатура е предложена от Министерски съвет. Тези три изменения бяха предшествани от изменението на Закона за Националната служба за охрана, изразяващо се в отмяната на чл. 14, ал. 1, т. 14, приета на 3 октомври 2025 г., което е съществен момент от институционалната войната на доминираното от управляващото мнозинство 51- то Народно събрание срещу Президентската институция.

Съгласно чл. 92 ал.1 от КРБ, Президентът е държавен глава и олицетворява единството на нацията, представлявайки Република България в международните отношения. Съгласно чл. 100 от КРБ, Президентът е върховен главнокомандващ на въоръжените сили на Република България, назначава и освобождава висшия команден състав на въоръжените сили и удостоверява с висши военни звания по предложение на Министерския съвет, има право да обяви обща или частична мобилизация по предложение на Министерския съвет в съответствие със Закона с право да обявява положение на война при въоръжено нападение срещу страната или при необходимост от неотложно изпълнение на международни задължения, военно или друго извънредно положение, когато Народното събрание не заседава. Според разпоредбите на ал. 3 от разпоредбите на същия член, Президентът възглавява Консултативния съвет за национална сигурност.

Държавна агенция "Технически операции" от своя страна е специализиран орган към Министерския съвет за изпълнение на политиката по защита на националната сигурност. До приемането на оспорваните от нас изменения в закона съгласно чл. 19, ал. 1, Агенцията се ръководи от председател, който се назначава с указ на Президента на Републиката по предложение на Министерския съвет за срок 5 години. Философията на тази разпоредба е в баланса на властите (законодателна, изпълнителна и съдебна) олицетворяван от институцията на Президента. С приетото от 51- то Народно събрание изменение на Закона се създават опасни за националната сигурност предпоставки изборът на председател на Агенцията да е предмет на нечистоплътни задкулисни политически сделки, включително и при условията на враждебни на българските интереси външни геополитически

фактори с влияние върху парламентарни политически субекти, особено при фрагментиране на парламентарно статукво.

Реализацията на кандидатура, плод на задкулисни политически договорки е в противоречие с философията на разпоредбата на чл. 19 в (4) т.7 от Закона за специалните разузнавателни средства съгласно, който председател и заместник-председатели на Държавна агенция "Технически операции" могат да бъдат назначавани лица, които не членуват в политически партии или коалиции или организации с политически цели. Изборът на Председател на ДАТО от парламентарно мнозинство, което продукт на конюнктурни действия, подчинени на политически и идеологически аспирации на партийни централи придава на фигурата на председателя силна зависимост, което не само, че не кореспондира с философията на националната сигурност, елемент, от която е ДАТО, но и контрастира с философията на работа на самата Агенция.

С приетото изменение за избор на Председател от Народното събрание всъщност се допуска политизация на визираната длъжност.

Non sense от конституционна гледна точка е вмешателството на НС в оперативната дейност на Президента, който е обединител на нацията и който заедно с орган на изпълнителната власт в лицето на Министерски съвет в състояние на **споделена компетентност** определяха председател на Агенцията като с приетите изменения се дерогират и разпоредбите на чл. 105 и чл. 114 КРБ, съгласно които Министерският съвет ръководи и осъществява вътрешната и външната политика на страната в съответствие с Конституцията и законите като в тази връзка въз основа и в изпълнение на законите, а съгласно чл. 2, ал.1 от закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ *„същата е специализиран орган към Министерския съвет за осигуряване и прилагане на специалните разузнавателни средства“*.

В светлината на принципа на разделението на властите, същината на отделните органи на трите вида власти трябва да се разглеждат не като дейности на държавни органи, а като правомощия. Държавният апарат като субект на властта действа като представител на суверена. Има държавни органи, които осъществяват властта на суверена пряко по негова делегация. Те са представителни органи. Има и държавни органи, които действат по служба. Те не са представителни. Първите осъществяват власт, те са власти. Вторите не са. Те осъществяват само функции. В светлината на принципа **„власт власт възпира“** това беше възможност за взаимен контрол и споделяне на отговорност на двата органа -участници в правомощието (Президент и Министерски съвет). Възлагането на избора на председател на

Агенцията на Народното събрание лишава не само Президента, но и Министерски съвет от тази възможност. Избирането и освобождаването на председател на агенцията от Народното събрание по предложение на е в противоречие с чл.84, т.8 пр. II от Конституцията защото Парламентът отнема инициативата за упражняване дори на собственото си правомощие от неговите членове.

В този ред на мисли Конституцията на Република България ясно очертава правомощията на Народно събрание, Президент и Министерски съвет част, от които са и ръководството, и осъществяването на вътрешната и външната политика на страната в съответствие с Конституцията и Законите. Това е установено от заложените в Конституцията принципи за взаимоотношения между отделните власти и между установените в Конституцията органи, като се гарантират дейността и зачитането им като носители на определена компетентност, която им е предоставена именно от Конституцията. В тази насока парламентарното управление установява сътрудничество и взаимодействие между законодателната и изпълнителната власт, а намесата на Народното събрание в дейностите на изпълнителната власт е регламентирана и ограничена от Конституцията, за да се гарантира независимост при осъществяване на публичната власт от страна на изпълнителната – каквато е и непротиворечивата практика на Конституционния съд (Решение No.6/1993г.; Решение No.1/1999г.; Решение No.15/1999г. и др.).

С атакуваното от нас решение, се извършва дерогиране на въпросните правомощия от страна на Президент и Министерски съвет и изземване на власт и оперативни управленски функции. И то именно такива, каквито са му предоставени по Конституцията на Република България. Така с решение на Народното събрание се нарушава конституционно установеният баланс между трите власти и се пренебрегва Конституцията, което е нарушение на принципа на правовата държава, залегнал в член 4, ал.1, както и принципа за върховенство на Конституцията, залегнал в член 5, ал.1 от нея. Конституционно нетърпимо е Народното събрание самоволно да взема решения, които не са в рамките на неговите конституционни правомощия.

В мотивите към решение No.1/2005г. Конституционният съд посочва, че „правова държава“ означава упражняване на държавна власт на основата на Конституцията, в рамките на законите, които материално и формално и съответстват и са създадени за запазване на правна сигурност. Този принцип – на правовата държава, означава и това, че основите

правовия ред, заложен в Конституцията на Република България, са в еднаква степен задължителни и за трите власти – законодателна, изпълнителна и съдебна, както е посочено и в мотивите към Решение No.22/10.12.1996 г.

Така приетите изменения са противоконституционни защото са приети в нарушение на процедурните правила на Народното събрание за извършване на законотворческа дейност и са в пряко нарушение на баланса на трите вида власти, баланс, олицетворяван от Президентската институция и в този смисъл се явяват в противоречие на

- член 8 от Конституцията на Република България, постановяващ принципа на разделение на властите;

- член 92, ал. 1 от Конституцията на Република България, който постановява принципа, че Президентът е държавен глава, олицетворяващ единството на нацията;

- член 98, ал. 7 от Конституцията на Република България, който постановява принципа назначаване и освобождава от длъжност и други държавни служители, определени със закон от Президента;

- член 100 от Конституцията на Република България, който постановява принципа на ръководна роля на Президента по отношение на въпроси, касаещи националната сигурност.

Ето защо досежно гореизложено, правим настоящото

ИСКАНЕ:

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

По изложените по-горе съображения молим на основание чл. 149 ал.1, т.2 във вр. с чл. 150 от Конституцията на Република България да обявите за противоконституционни измененията на чл. 19 в, т.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 в Закона за специалните разузнавателни средства, приет от 51-вото Народно събрание на 10 октомври 2025 г., повторно приет на 30 октомври 2025 г. и обнародвани в бр. № 94 на 04 ноември 2025 г. на Държавен вестник.

Предлагаме да бъдат конституирани като заинтересовани страни
Народното събрание, Президента на Република България, Върховния
административен съд, Висшия адвокатски съвет, Висшия съдебен съвет,
Министерски съвет.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Тодоров Костадинов
Сокро Томов Ангел
Ангел Кичолов Савва
Искра Михайловска Михаил
Стоян Николов Баслахов
Иван Вачков Павел
Иван Вачков Ангел
Ангел Ненов Георгиев
Димчо Димитров Димитров
Георги Николаев Георгиев
Никола Ангелов Димитров
Ивайло Георгиев Чордов
Данчо Станиславов Трън
Димчо Георгиев Димитров
Иван Петров Петров
Иван Петров Иван
Климент Петров Иван Ангел
Георги Пришмиров Ивайлов

Александр Господинов Кал и
Борис Димитров Алашев
Веселин Миленов Вешев

Даниел Петров Петров

Евдокия Радева Кърмачева

Кръсто Стоянов Брачев

Димитар Вацентов Гурев

Славко Янчев Цветков

Маргарита Иванова Мухоморова

Емил Янков Янков

Константина Венциславова Петрова

Петър Николаев Петров

Радостин Петев Вацнев

Христо Цветанов Раставски

Юрий Яковлев Веселин

Николай Кераков Радков

Венцислав Ивоков Бетков

Красимир Цветков Митов

Тамар Яковлев Бетков

Александр Венциславов Тодоров

Красимир Димитров Фангел

Иван Яковлев Иванов

Ивайло Василев Петков

Коста Георгиев Стоянов

Мордан Христов Тодоров

Светлана Яковлев

Хайри Радков Садов

Танер Мехмед Али

Ахмед Ахмедов Вранцев

Хюси Авем

Левент Орун Мини -
Востро Семив Рашков
Богомча Чвабвв Петков
Андрей Иванов Цукор
Иванто Валентинов Шоме!